

สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล
ในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

นางสาวมนัสวีร์ ทวีกิจการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ISBN 974-14-2245-8
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATE AND PROBLEMS OF OPERATING OF COMPUTER INSTRUCTIONAL PROGRAM
FOR KINDERGARTEN CHILDREN IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION

Miss Manatsawee Taweekitjakan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Early Childhood Education
Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Faculty of Education
Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2245-8

481665

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอน

คอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัด

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

โดย

นางสาวมนัสวีร์ ทวีกิจการ

สาขาวิชา

การศึกษาปฐมวัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร

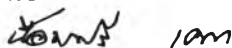
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

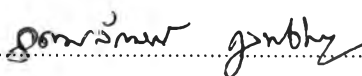
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศิริ สิริบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. น้อมศรี เกท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรพรรณ เหมชะญาติ)

มนัสวีร์ ทวีกิจการ : สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์
 สำหรับเด็กวัยอนุบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
 (STATE AND PROBLEMS OF OPERATING OF COMPUTER INSTRUCTIONAL PROGRAM
 FOR KINDERGARTEN CHILDREN IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
 OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อุคมลักษณ์ กุลพิจิตร.
 205 หน้า. ISBN 974-14-2245-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความพึงพอใจด้านการเตรียมการและการดำเนินการ
 ของการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงาน
 คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารจำนวน 80 คน ครู จำนวน 80 คน
 ผู้ปกครองจำนวน 800 คน และเด็กวัยอนุบาล จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบ
 สัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล

1.1 การเตรียมการโดยผู้บริหาร 1) การประชาสัมพันธ์โปรแกรมโดยการแจกเอกสารแผ่นพับ
 2) การเตรียมบุคลากรสอนคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่คัดเลือกจากครูที่มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์แต่ไม่ได้จบการลสอน
 คอมพิวเตอร์โดยตรง 3) การจัดเตรียมงบประมาณส่วนใหญ่เน้นด้านกาเตรียมสื่อการเรียนการสอน 4) การจัดเตรียม
 เอกสารสำหรับโปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์มอบหมายให้เป็นหน้าที่ครู 5) ไม่มีการวางแผนประสานงาน
 กับหน่วยงานภายนอกในการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์

ปัญหาที่พบ คือ การจัดหาบุคลากรที่มีความเหมาะสม ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงเครื่องและปรับปรุงระบบ

1.2 การดำเนินการโดยผู้บริหารและครู 1) ผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องในการออกแบบหลักสูตร
 ในด้านการเลือกเนื้อหา 2) ครูใช้แผนการเรียนการสอนของบริษัทและแผนที่เขียนเอง 3) การจัดการเรียนการสอน
 ในช่วงเช้า ใช้เวลาคาบละ 30 นาที - 1 ชั่วโมง 4) ครูใช้วิธีการสาธิตในการสอน 5) บทบาทครูก่อนสอนมีการ
 ตรวจเช็คสื่อการเรียนการสอนทุกครั้ง ครูมีความเอาใจใส่เด็กและคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหา 6) พฤติกรรม
 ของเด็ก มีความกระตือรือร้นในการเรียน สามารถเปิด-ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ และมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับ
 เพื่อนและครู 7) การใช้สื่ออุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาล 8) ครูใช้แบบสังเกต
 และแบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์

ปัญหาที่พบ คือ ความไม่เหมาะสมของแผนการเรียนการสอนที่มีต่อเวลาและวัยของเด็ก สื่อการเรียน
 การสอนไม่เพียงพอ

2. ความพึงพอใจในการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล

ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและเด็กวัยอนุบาล มีความพึงพอใจปานกลางถึงมากในการดำเนินการใช้
 โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาลในด้านการออกแบบหลักสูตร สาระที่เรีนรู้
 การจัดการวางสอน การจัดทำแผนการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอน

ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต มนัสวีร์ ทวีกิจการ
 สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อุคมลักษณ์ กุลพิจิตร
 ปีการศึกษา 2548 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4583760527 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEY WORD : STATE AND PROBLEMS / OPERATING / COMPUTER INSTRUCTIONAL PROGRAM / KINDERGARTEN CHILDREN / THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION

MANATSAWEE TAWEEKITJAKAN : STATE AND PROBLEMS OF OPERATING OF COMPUTER INSTRUCTIONAL PROGRAM FOR KINDERGARTEN CHILDREN IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION, THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.UDOMLUCK KULAPICHITR, Ed.D. 205 pp. ISBN 974-14-2245-8

The purpose of this research was to study the state, problems, and satisfaction on preparation and implementation of computer instructional program for young children in schools under the jurisdiction of the office of private education commission. The sample of this research were 80 administrators, 80 teachers, 800 parents, and 110 young children. The research tools were questionnaire, interview, and survey forms. The research results were as follows :

1. State and problems of operating of computer instructional program for kindergarten children.

- 1.1 Concerning preparation by administrators on : 1) Program promotion through flyers
- 2) Preparing personnel for instruction through selecting teachers with computer literacy rather than graduates in computer instruction. 3) Most budget administration planned for instructional materials. 4) Preparing documents for computer instructional program through assigning teacher's role. 5) No plan for co-ordinating with inter agencies.

Problems found were as follows : Selection of qualified personnel, lack of budget for hardware maintenance and system improvement.

- 1.2 Concerning implementation by administrators and teachers on : 1) Partially involvement of administration in curriculum design on content selection. 2) Teacher's use of both company's and self written instructional plans. 3) Each morning period of 30 minute – 1 hour on instruction. 4) Teacher's use of demonstration in teaching. 5) Regular teacher's roles before instruction on media inspection. providing attention and assisting children with problems. 6) Children's behaviors on active learning, capability of turning on and off computer, and relating socially with peers and teachers. 7) Appropriate application of computer hardware and software for young children. 8) Application of observation forms and tests for evaluating and assessing of computer instruction.

Problems found were as follows : Developmentally inappropriate plans of instruction for young children, and insufficient supply of instructional materials.

2. Satisfaction in operating of computer instructional program for kindergarten children.

Concerning satisfaction levels of administrators, teachers, parents, and young children in operating of computer instructional program were medium to high on curriculum design, learning contents, scheduling, organizing instructional plans and management.

Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology Student's signature *Manatsawee Taweekitjakan*
 Field of study Early Childhood Education Advisor's signature *Udomluck Kulapichitr*
 Academic year 2005 Co- Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ และให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งและตระหนักในพระคุณยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ เข้มชะญาติ ซึ่งได้ดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งกรุณาชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ประมินทร์ กุลพิจิตร อาจารย์อรุณศรี จันทร์ทรง และ อาจารย์กฤตยา วิฑูรวิทย์ลักษณ์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองทุกท่านในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และให้ความร่วมมือในการวิจัย ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่เยาวลักษณ์ คุณพ่อสกันธ์ ทวีกิจการ และครอบครัว ตลอดจนบุคคลอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้คอยให้กำลังใจ มอบความรัก ความห่วงใย และให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ อุปกรณ์ในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษาและได้รับสิ่งที่ดีในชีวิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ.....	1
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การใช้คอมพิวเตอร์กับการเรียนการสอน.....	9
ความสำคัญของสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการสอน.....	9
จุดมุ่งหมายของการใช้คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา.....	10
การใช้คอมพิวเตอร์กับเด็กปฐมวัย.....	12
สื่อคอมพิวเตอร์กับเด็กปฐมวัย.....	12
ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	13
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	15
ลักษณะซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย.....	16
การนำคอมพิวเตอร์มาใช้กับเด็กปฐมวัย.....	19
การจัดมุมคอมพิวเตอร์.....	20
บทบาทครูกับการเล่นที่มุมคอมพิวเตอร์.....	21
บทบาทของครูกับการใช้คอมพิวเตอร์ในเด็กปฐมวัย.....	22
คอมพิวเตอร์กับพัฒนาการเด็ก.....	24
การดำเนินการใช้หลักสูตร.....	27

บทที่	หน้า
การเตรียมการ.....	27
การดำเนินการ.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	140
สรุปผลการวิจัย.....	141
อภิปรายผลการวิจัย.....	144
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	148
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	148
รายการอ้างอิง.....	149
ภาคผนวก.....	153
ภาคผนวก ก.....	154
ภาคผนวก ข.....	155
ภาคผนวก ค.....	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	205

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ จำแนกตามโปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล.....	41
2 กรอบการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3 ประเด็นคำถามในแบบสอบถามผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และ ความพึงพอใจในการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ สำหรับเด็กวัยอนุบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน ในการเตรียมการ และการดำเนินการ.....	46
4 ประเด็นคำถามในแบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินการ ใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล ในการ ดำเนินการ.....	48
5 ประเด็นการสัมภาษณ์เด็กวัยอนุบาลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการดำเนินการใช้ โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล ในการดำเนินการ...	49
6 จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม.....	50
7 ประเด็นการสัมภาษณ์ครูผู้สอนโปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็ก วัยอนุบาลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความพึงพอใจในการดำเนินการใช้ โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล ในการดำเนินการ.....	51
8 จำนวนข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์.....	53
9 ประเด็นในการสำรวจสภาพการดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล.....	54
10 จำนวนข้อคำถามของแบบสำรวจ.....	55
11 จำนวนคำร้อยละของผู้บริหารครู และผู้ปกครอง ที่ตอบแบบสอบถามสภาพและปัญหา การดำเนินการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กวัยอนุบาล ใน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.....	56
12 จำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ.....	58
13 จำนวนของครู จำแนกตามสถานภาพ.....	60
14 จำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามสภาพการเตรียมการ.....	62
15 จำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหาการเตรียมการ.....	68
16 จำนวนของผู้บริหาร และครู จำแนกตามสภาพการดำเนินการ.....	70
17 จำนวนของผู้บริหาร และครู จำแนกตามปัญหาการดำเนินการ.....	78

ตาราง		หน้า
18	จำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามความพึงพอใจในการดำเนินการ.....	83
19	จำนวนของครู จำแนกตามความพึงพอใจในการดำเนินการ.....	92
20	สถานภาพของครู.....	101
21	สภาพการดำเนินการของครู.....	102
22	ปัญหาการดำเนินการของครู.....	111
23	ความพึงพอใจในการดำเนินการของครู.....	115
24	จำนวนของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพ.....	119
25	จำนวนของผู้ปกครอง จำแนกตามความพึงพอใจในการดำเนินการ.....	121
26	จำนวนของเด็กวัยอนุบาล จำแนกตามสถานภาพ.....	128
27	จำนวนของเด็กวัยอนุบาล จำแนกตามความพึงพอใจในการดำเนินการ.....	129
28	จำนวนครูจำแนกตามการจัดการเรียนการสอน.....	135